สยามวิชาการ ปีที่ 16 เล่มที่ 2 ฉบับที่ 27 พฤศจิกายน 2558 – กุมภาพันธ์ 2559
Siam Academic Review Vol.16, No.2, Issue 27, November 2015 – February 2016

ปัจจัยที่มีผลต่อราคาดัชนีกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร

Factors Affecting the Resource Industry Group Index

นภาพร โชติศิริ [1]
วรรณรพี บานชื่นวิจิตร [2]

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อราคาดัชนีกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร (RESOURC)

ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่นำมาศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ราคาน้ำมันดิบ (NYMEX) ราคาทองคำในตลาดโลก (GOLD) อัตราแลกเปลี่ยนระหว่างเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ (EXR) ดัชนีอุตสาหกรรมดาวโจนส์ (DJIA) ดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET INDEX) โดยใช้ข้อมูลจากแหล่งทุติยภูมิ (Secondary Data) ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงปริมาณแบบรายวัน ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2557 ถึงวันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2557 รวมระยะเวลา 115 วัน โดยวิธีการสร้างสมการถดถอยเชิงซ้อน (Multiple Linear Regressions) ด้วยวิธีกำลังสองน้อยสุด (Ordinary Least Squares : OLS)

ผลการศึกษาครั้งนี้พบว่าที่ระดับนัยสำคัญร้อยละ 95 ตัวแปรที่สามารถอธิบายราคาดัชนีกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร (RESOURC) ได้แก่ ดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET INDEX) โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน

คำสำคัญ: *ปัจจัยทางเศรษฐกิจ, ราคาดัชนีกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร*

---

[1] นักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง ถนนรามคำแหง เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร 10240

[2] ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ถนนวิภาวดีรังสิต เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร 10400

Abstract

The objective of this study is to examine factors affecting the resource industry group index (RESOURC).

Independent factors are world oil price (NYMEX), world gold price (GOLD), exchange rate between Thai Baht and US$ (EXR), Dow Jones Industrial Average (DJIA) and the Stock Exchange of Thailand index (SET INDEX). Daily secondary data used are from January 1, 2014 to June 30, 2014. This study employs multiple regressions with ordinary least squares to test the effect of the independent factors on RESOURC.

The results show that, at the statistical significance level of 95%, SET INDEX positively affects RESOURC.

Keywords: *Economic Factors, Resource Industry Group Index*

บทนำ

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็นสถาบันการเงินที่มีความสำคัญในตลาดทุน และตลาดเงินไทย ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการซื้อขายหลักทรัพย์ และเป็นกลไกหรือตัวกลางในการระดมเงินออมหรือเงินทุนส่วนเกิน (Pooling of Resources) จากภาคครัวเรือนและจัดสรรเงินทุนสู่ภาคการผลิตที่ต้องการเงินทุน (Transfer and Allocation of Resources) ทำให้การออมและการลงทุนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้มีเงินออมมีแรงจูงใจในการออมตลอดจนมีทางเลือกในการออมและลงทุนเพิ่มขึ้น เมื่อเงินออมเข้าสู่ระบบการเงินผ่านกลไกตลาดทุนมากขึ้นทำให้เกิดช่องทางและโอกาสในการระดมทุนระยะยาวในตลาดทุนเพิ่มขึ้นด้วย ส่งผลให้การใช้ทรัพยากรหรือเงินออมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สนับสนุนการพัฒนาธุรกิจและระบบเศรษฐกิจโดยตรง ทั้งนี้ การลงทุนใหม่ๆ หรือการขยายกิจการต่างๆ จะมีผลโดยตรงต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ทั้งในด้านการผลิต การจ้างงาน ระดับราคาสินค้าในตลาด และการค้าระหว่างประเทศ ซึ่งจะส่งผลดีต่อการขยายตัวหรือการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม

การที่บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สามารถระดมทุนผ่านตลาดทุนโดยการออกหลักทรัพย์และเสนอขายต่อผู้ถือหุ้น และผู้ลงทุนโดยทั่วไป ถือเป็นโอกาสอันดีสำหรับผู้ลงทุนหรือผู้ที่มีเงินออมที่จะได้มีส่วนร่วมเป็นเจ้าของกิจการต่างๆ ที่เสนอขายหลักทรัพย์ดังกล่าว โดยสามารถพิจารณาและเลือกลงทุนในธุรกิจประเภทต่างๆ ที่มีศักยภาพและสอดคล้องกับความต้องการหรือความสนใจของตน การลงทุนในหลักทรัพย์ดังกล่าวนอกจากจะช่วยขยายฐานกลุ่มผู้เป็นเจ้าของกิจการสำหรับบริษัทจดทะเบียนที่ทำการระดมทุนแล้วยังเป็นการกระจายการถือครองและผลประโยชน์จากการดำเนินธุรกิจไปสู่

นักลงทุนที่เป็นผู้ถือครองหลักทรัพย์ที่มีการกระจายตัวอยู่ในหลายๆ ส่วนของภาคเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นการช่วยกระจายรายได้และช่วยทำให้เกิดอำนาจซื้อ

ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีหลักทรัพย์อยู่ 8 กลุ่ม ได้แก่ เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร (AGRO) สินค้าอุปโภคบริโภค (CONSUMP) ธุรกิจการเงิน (FINCIAL) สินค้าอุตสาหกรรม (INDUS) อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง (PROPCON) ทรัพยากร (RESOURC) บริการ (SERVICE) และเทคโนโลยี (TECH)

หลักทรัพย์แต่ละกลุ่มจะมีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจแตกต่างกันไปตามลักษณะของอุตสาหกรรมนั้นๆ อีกทั้งการลงทุนของนักลงทุนในหลักทรัพย์แต่ละกลุ่มจะไม่เหมือนกันด้วยขึ้นอยู่กับหลายๆ ปัจจัย เช่น กลยุทธ์ในการลงทุน วัตถุประสงค์ในการลงทุน ระยะเวลาในการลงทุน ต้นทุนในการลงทุน ข้อมูลสำหรับประกอบการลงทุน เป็นต้น หลักทรัพย์ในกลุ่มทรัพยากรยังเป็นหลักทรัพย์ที่เป็นปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่มีความสำคัญในการพัฒนาประเทศในแทบทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านเกษตรกรรม อุตสาหกรรม หรืออุตสาหกรรมการเกษตร และยังมีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับที่น่าสนใจและมีแนวโน้มในการเติบโตสูง สืบเนื่องมาจากธุรกิจทรัพยากรมีการขยายตัวเป็นอย่างมากตามความต้องการในการใช้ทรัพยากรทั้งในภาคการผลิตและการบริโภค แต่จากภาวะเศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจในประเทศที่มีความผันผวน ย่อมส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงราคาของหลักทรัพย์กลุ่มทรัพยากรอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งการศึกษาถึงปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อราคาดัชนีกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากรในครั้งนี้ เพื่อต้องการทราบว่าปัจจัยทางเศรษฐกิจที่นำมาศึกษามีผลต่อราคาดัชนีกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อนักลงทุนในการนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการพิจารณาแนวโน้มราคาดัชนีกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร และนำไปใช้วางแผนและตัดสินใจในการลงทุนในหลักทรัพย์กลุ่มทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจ ได้แก่ ราคาน้ำมันดิบ (NYMEX) ราคาทองคำในตลาดโลก (GOLD) อัตราแลกเปลี่ยนระหว่างเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ (EXR) ดัชนีอุตสาหกรรมดาวโจนส์ (DJIA) และดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET INDEX) ที่ส่งผลต่อราคาดัชนีกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร (RESOURC)

สมมติฐานของการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ได้กำหนดสมมติฐานไว้ว่าตัวแปรอิสระที่ประกอบไปด้วย ราคาน้ำมันดิบ (NYMEX) ราคาทองคำในตลาดโลก (GOLD) อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ (EXR) ดัชนีอุตสาหกรรม

ดาวโจนส์ (DJIA) และดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET INDEX) อย่างน้อย 1 ตัวมีผลต่อราคาดัชนีกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร (RESOURC)

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อราคาดัชนีกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร โดยเก็บข้อมูลในรูปแบบข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) เป็นรายวัน ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2557 ถึง 30 มิถุนายน 2557 รวมระยะเวลา 115 วัน ซึ่งตัวแปรอิสระที่นำมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์กับราคาดัชนีอุตสาหกรรมทรัพยากร ได้แก่ ราคาน้ำมันดิบ (NYMEX) ราคาทองคำในตลาดโลก (GOLD) อัตราแลกเปลี่ยนระหว่างเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ (EXR) ดัชนีอุตสาหกรรมดาวโจนส์ (DJIA) และดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET INDEX) โดยส่งผลต่อราคาดัชนีกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร (RESOURC)

กรอบแนวคิด

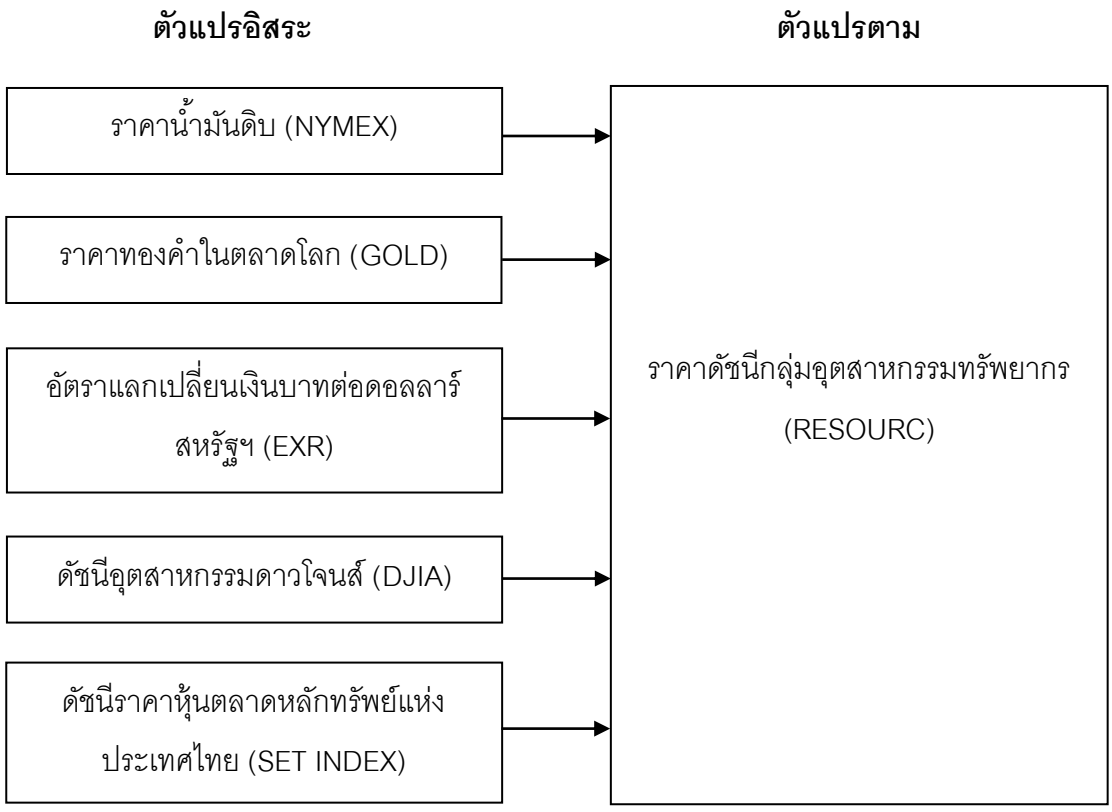

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การศึกษาครั้งนี้ทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อราคาดัชนีกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อนักลงทุนในการประกอบการตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์ที่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร

ภาวะตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและภาวะอุตสาหกรรมทรัพยากร

ภาวะตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ดัชนีตลาดหลักทรัพย์ไทยยังคงปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องในไตรมาส 2 จนดัชนีขึ้นมาอยู่ในระดับที่สูงกว่าก่อนที่จะมีสถานการณ์ทางการเมืองในเดือนตุลาคม 2556 การเข้าควบคุมสถานการณ์โดยคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ในเดือนพฤษภาคมที่ผ่านมา และมีการประกาศนโยบายฟื้นฟูเศรษฐกิจต่างๆก่อนจะนำไปสู่กระบวนการเลือกตั้งครั้งใหม่ สามารถสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ลงทุนและส่งผลให้มีแรงซื้อกลับเข้ามาในช่วงปลายไตรมาส 2 นำโดยกลุ่มผู้ลงทุนสถาบันภายในประเทศ และบัญชีบริษัทหลักทรัพย์

ในช่วงครึ่งปีแรก ดัชนีตลาดหลักทรัพย์ (SET Index) ปรับเพิ่มขึ้น 14.40% จากสิ้นปี 2556 และเพิ่มขึ้น 4.95% เมื่อเทียบกับสิ้นเดือนพฤษภาคม 2557 ขณะเดียวกัน ดัชนีตลาดหลักทรัพย์ทุกกลุ่มอุตสาหกรรมปรับตัวเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับสิ้นปี 2556 โดยกลุ่มธุรกิจการเงินปรับตัวเพิ่มขึ้นสูงที่สุด

ภาวะอุตสาหกรรมทรัพยากร

อุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค (ENERG)

อุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภคซึ่งประกอบด้วยโรงงานสำหรับผลิต ส่ง และพลังงานทุกชนิด ซึ่งรวมถึงโรงจ่ายน้ำ ขุดเจาะ กลั่น และขนส่งปิโตรเลียม/ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมและโรงงานเคมีตลอดจนโรงงานไฟฟ้า

สถานการณ์พลังงานของประเทศไทย ณ เดือนมกราคม 2557

การใช้พลังงานยังคงเพิ่มขึ้นตามการเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยที่น้ำมันสำเร็จรูปยังคงเป็นพลังงานที่ใช้มากที่สุด รองลงมาประกอบด้วย ไฟฟ้า พลังงานหมุนเวียนดั้งเดิม พลังงานหมุนเวียน ก๊าซธรรมชาติ และถ่านหิน/ ลิกไนต์

จากการที่รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมให้มีการใช้พลังงานทดแทนในประเทศเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน โดยลดสัดส่วนการใช้พลังงานต่อผลิตภัณฑ์มวลรวม (Energy Intensity) พบว่า ในเดือนแรกของปี 2557 ประเทศไทยมีการใช้พลังงานทดแทน 719 พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.6 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน ส่วนสัดส่วนการใช้ พลังงานต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง

อุตสาหกรรมเหมืองแร่ (MINE)

การคาดการณ์สถานการณ์อุตสาหกรรมเหมืองแร่ของอาเซียนภายหลังเป็น AEC

ในระยะสั้นคาดว่าสถานการณ์อุตสาหกรรมเหมืองแร่ของอาเซียนภายหลังจากการรวมตัวเป็น AEC ในปี 2558 ไม่น่าจะมีอะไรเปลี่ยนแปลงมากนัก โดยถึงแม้จะมีข้อตกลงที่จะเปิดเสรีทั้งด้านการค้าและการลงทุน แต่เชื่อว่าหลายประเทศจะยังคงมีการใช้มาตรการกีดกันทางการค้าและการลงทุนด้านแร่อยู่ เนื่องจาก สำหรับประเทศอาเซียนบางประเทศเหมืองแร่ถือเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญมาก นอกจากนี้ มาตรการกีดกันทางการค้าและการลงทุนบางชนิดยังไม่มีความชัดเจนว่าขัดต่อข้อตกลงการเปิดเสรีการค้าหรือการลงทุน หรือไม่เนื่องจากในข้อตกลงการเปิดเสรีการค้าและการลงทุนมีข้อยกเว้นหรือช่องว่างให้สามารถดำเนินการได้ เช่น ข้อยกเว้นทั่วไปในข้อตกลง ATIGA อย่างไรก็ตาม ในระยะยาวเชื่อว่ามาตรการกีดกันทางการค้าและการลงทุนด้านแร่จะมีแนวโน้มลดลง ซึ่งอาจเป็นผลมาจากการฟ้องร้องให้มีการลดหรือยกเลิกมาตรการกีดกันทางการค้าและการลงทุนด้านแร่ของอาเซียน ดังเช่นที่ได้เกิดการฟ้องร้องเกี่ยวกับการจำกัดการส่งออกวัตถุดิบและสินค้าแร่หายากของประเทศจีน ในกรอบ WTO* อย่างไรก็ตาม คาดว่าประเทศผู้ฟ้องร้องอาจเป็นประเทศอื่นที่ไม่ใช่สมาชิกอาเซียน ซึ่งมีสิทธิฟ้องร้องให้ยกเลิกการใช้มาตรการกีดกันทางการค้าและการลงทุนด้านแร่ได้ตามกรอบการตกลงอื่นๆ ที่ประเทศสมาชิกอาเซียนร่วมเป็นสมาชิก เช่น WTO ทั้งนี้ คาดว่าประเทศกลุ่ม CLMV คงมีโอกาสถูกฟ้องร้อง ต่ำ เนื่องจากยังถือว่าเป็นประเทศที่มีระดับการพัฒนาค่อนข้างน้อย สำหรับประเทศอาเซียนที่คาดว่ามีโอกาสถูกฟ้องร้องสูงสุด คือ อินโดนีเซีย เนื่องจากเป็นประเทศที่มีระดับการพัฒนาค่อนข้างสูงประกอบกับเป็นประเทศผู้ส่งออกแร่รายใหญ่หลายชนิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ่านหิน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สาธิรัตน์ ชื่นสมบัติ และวรรณรพี บานชื่นวิจิตร (2556) ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อดัชนีราคาหุ้นกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง” โดยใช้ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงปริมาณรายเดือนตั้งแต่เดือนมกราคม 2551 ถึงเดือนธันวาคม 2555 รวมระยะเวลา 60 เดือน โดยวิธีการสร้างสมการถดถอย (Multiple Linear Regressions) ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares : OLS) ผลการศึกษาพบว่า ดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

---

* ในปี 2552 สหรัฐอเมริกาได้ฟ้องว่าจีนใช้มาตรการจำกัดการส่งออกสินค้าแร่หลายชนิด ซึ่งคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท และองค์กรพิจารณาคำร้องอุทธรณ์ WTO ได้วินิจฉัยสอดคล้องกันว่า มาตรการกำหนดโควตาส่งออกขัดต่อกฎของ WTO ซึ่ง จีนได้ยอมรับและจะดำเนินการตามคำตัดสินภายในปี 2555 นอกจากนี้ล่าสุดในเดือนมีนาคม 2555 สหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา และญี่ปุ่น ได้ฟ้องร้องจีนให้ยกเลิกการจำกัดการส่งออกสินค้าแร่หายาก ทังสเตน และโมลิบดินัม อีกด้วย

(SET) มีความสัมพันธ์กับดัชนีราคาหุ้นกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างในทิศทางเดียวกันที่ระดับนัยสำคัญร้อยละ 95

อัญรัตน์ เศวตประสาธน์ และกิตติพันธ์ คงสวัสดิ์เกียรติ (2555) ศึกษาเรื่อง "ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อดัชนีราคาหลักทรัพย์กลุ่มพลังงานในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย " ในการศึกษาครั้งนี้ได้ใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) แบบรายเดือน ตั้งแต่ระหว่างเดือนสิงหาคม 2550 ถึง กรกฎาคม 2555 โดยนำข้อมูลมาคำนวณสถิติในรูปสมการถดถอยเชิงเส้น (Multiple Regressions) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อทำการทดสอบสมมติฐานและเพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ผลการศึกษาพบว่า ดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) มีผลกระทบต่อดัชนีราคาหลักทรัพยก์ลุ่มพลังงานในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญ 0.05

เพ็ญพักตร์ คลังศรี และลิศรา เตชะเสริมสุขกูล (2553) ศึกษาเรื่อง "ปัจจัยที่มีผลต่อดัชนีราคาหลักทรัพย์หมวดวัสดอุตุสาหกรรมและเครื่องจักร" โดยใช้ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ซึ่งเป็นข้อมูลรายเดือน ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2549 ถึงเดือนธันวาคม 2553 รวม 54 เดือน โดยการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงซ้อน (Multiple Linear Regressions) ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares: OLS) ผลการศึกษาพบว่า ดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET Index) มีความสัมพันธ์กับดัชนีราคาหลักทรัพย์หมวดวัสดอุตุสาหกรรมและเครื่องจักร ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญร้อยละ 94 ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 6 เกิดจากปัจจัยอื่นๆ สำหรับค่า Durbin-Watson ซึ่งเท่ากับ 2.1158 พบว่าไม่เกิดปัญหา Autocorrelation ทำให้สามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามในสมการได้

วงศ์วริศ อาริยวัฒน์ (2553) ศึกษาเรื่อง "ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อราคาหลักทรัพย์กลุ่มสื่อและสิ่งพิมพ์" โดยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลอนุกรมเวลาชนิดทุติยภูมิ เป็นข้อมูลสถิติรายเดือน ตั้งแต่เดือนธันวาคม พ.ศ. 2548 ถึง เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2553 รวมระยะเวลาทั้งหมด 60 เดือน โดยวิธีการสร้างสมการถดถอยเชิงซ้อน (Multiple Linear Regressions) ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares: OLS) ผลการศึกษาพบว่า ดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) มีความสัมพันธ์กับราคาหลักทรัพย์กลุ่มสื่อและสิ่งพิมพ์ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาครั้งนี้ใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงปริมาณ โดยประชากรที่ใช้ในการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อราคาดัชนีกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร (RESOURC) ได้แก่ ราคาน้ำมันดิบ (NYMEX) ราคาทองคำในตลาดโลก (GOLD) อัตราแลกเปลี่ยนระหว่างเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ (EXR)

ดัชนีอุตสาหกรรมดาวโจนส์ (DJIA) และดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET INDEX) โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นข้อมูลแบบรายวัน ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2557 ถึง 30 มิถุนายน 2557 รวมระยะเวลา 115 วัน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อราคาดัชนีกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร (RESOURC) โดยใช้ข้อมูลจากแหล่งทุติยภูมิ (Secondary Data) ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงปริมาแบบรายวัน ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2557 ถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2557 รวมระยะเวลา 115 วัน โดยวิธีการสร้างสมการถดถอยเชิงซ้อน (Multiple Linear Regressions) ด้วยวิธีกำลังสองน้อยสุด (Ordinary Least Squares : OLS)

$$RESOURC = C + b_1NYMEX + b_2GOLD + b_3EXR + b_4DJIA + b_5SET\ INDEX$$

โดยที่ RESOURC หมายถึง ราคาดัชนีกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร
C หมายถึง ค่าคงที่
b หมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระ
NYMEX หมายถึง ราคาน้ำมันดิบ
GOLD หมายถึง ราคาทองคำในตลาดโลก
EXR หมายถึง อัตราแลกเปลี่ยนระหว่างเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ
DJIA หมายถึง ดัชนีอุตสาหกรรมดาวโจนส์
SET INDEX หมายถึง ดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้เป็นข้อมูลแบบทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยรวบรวมข้อมูลย้อนหลังของปัจจัยที่ศึกษาในช่วงเวลาตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2557 ถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2557 รวมระยะเวลา 115 วัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อราคาดัชนีกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร อีกทั้งศึกษาความสัมพันธ์ของผลกระทบและทิศทางความสัมพันธ์ โดยนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาทำการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระแต่ละตัว แล้วนำผลที่ได้มา

สรุปและอธิบายถึงความสัมพันธ์ของตัวแปรต้นกับราคาดัชนีกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร โดยมีขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณาเบื้องต้นของตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

ขั้นที่ 2 การตรวจสอบและแก้ไขปัญหาตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันเองสูง (Multicollinearity)

ขั้นที่ 3 การตรวจสอบปัญหาค่าความแปรปรวนของค่าคลาดเคลื่อนไม่คงที่ (Heteroskedasticity)

ขั้นที่ 4 การตรวจสอบปัญหาค่าคลาดเคลื่อนมีความสัมพันธ์กันเองสูง (Autocorrelation)

ขั้นที่ 5 เขียนสมการสุดท้ายภายหลังจากการแก้ไขปัญหาทุกอย่างแล้ว และทำการอธิบายผลการศึกษา

การนำเสนอข้อมูล

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อราคาดัชนีกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากรในครั้งนี้ นำเสนอข้อมูลการศึกษาและการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยนำเสนอในรูปแบบของสมการ ตาราง และบรรยาย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อราคาดัชนีกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากรใช้สมการถดถอยเชิงซ้อน (Multiple Linear Regression) โดยจัดเก็บข้อมูลราคาดัชนีกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2557 ถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2557 เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างราคาดัชนีอุตสาหกรรมทรัพยากรกับปัจจัยเศรษฐกิจต่างๆ ได้แก่ ราคาน้ำมันดิบ (NYMEX) ราคาทองคำในตลาดโลก (GOLD) อัตราแลกเปลี่ยนระหว่างเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ (EXR) ดัชนีอุตสาหกรรมดาวโจนส์ (DJIA) ดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET INDEX) ทั้งนี้ ได้มีการทดสอบและแก้ไขปัญหา Multicollinearity โดยการพิจารณาจากค่าสัมบูรณ์ของค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่ละคู่ จากนั้นทำการทดสอบและแก้ปัญหา Heteroskedasticity และ Autocorrelation โดยการใช้ Newey – West ซึ่งสามารถสรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะดังนี้

ผลลัพธ์จากการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงซ้อน

RESOURC = -39.08845 + 0.046333NYMEX + 0.004949GOLD + 0.739003EXR
(-0.762393) (0.725704) (0.734962) (0.581565)
+ 0.000751DJIA + 0.993702SET INDEX*
(1.178649) (193.9438)

โดยมีค่า F-statistic = 46151.89
Adjusted R-squared = 0.999506
N = 115

หมายเหตุ ค่าในวงเล็บ หมายถึง ค่า t- Statistic
* หมายถึง ระดับนัยสำคัญ 0.05

อธิบายค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระที่มีนัยสำคัญทางสถิติต่อตัวแปรตาม

ถ้าดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET INDEX) เปลี่ยนแปลงไป 1 จุด ราคาดัชนีกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร (RESOURC) จะเปลี่ยนแปลงไป 0.993702 จุด ในทิศทางเดียวกันซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อราคาดัชนีอุตสาหกรรทรัพยากร (RESOURC) สามารถสรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะได้ดังนี้

ตัวแปรอิสระ	ค่าสัมประสิทธิ์	การมีนัยสำคัญทางสถิติ
NYMEX	0.046333	X
GOLD	0.004949	X
EXR	0.739003	X
DJIA	0.000751	X
SET INDEX	0.993702	✔

หมายเหตุ X หมายถึง ตัวแปรอิสระที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95
✔ หมายถึง ตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

F-statistic 46151.89 (Sig = 0.000000)

Adjusted R-squared 0.999506

สรุปผลการศึกษาพบว่า มีตัวแปรอิสระ 1 ตัว คือ SET INDEX ที่มีผลต่อราคาดัชนีกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากรได้อย่างมีนัยสำคัญ ด้วยระดับความเชื่อมั่น 95% โดยตัวแปรอิสระที่ศึกษาสามารถอธิบายตัวแปรตามได้ 99.9506%

อภิปรายผล

ปัจจัยที่มีผลต่อราคาดัชนีกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET INDEX) มีผลต่อราคาดัชนีอุตสาหกรรมทรัพยากรในทิศทางเดียวกัน ซึ่งเป็นไปตามที่คาดการณ์ไว้ เนื่องจากเมื่อราคาดัชนีตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเพิ่มขึ้น จะส่งผลให้ราคาดัชนีกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากรเพิ่มขึ้น เพราะหลักทรัพย์ที่ซื้อขายในกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร เป็นส่วนเพิ่มของหลักทรัพย์ที่ซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เมื่อภาพรวมราคาดัชนีทุกหลักทรัพย์เพิ่มขึ้น จึงทำให้ราคาดัชนีกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากรเพิ่มขึ้นเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสาธิรัตน์ ชื่นสมบัติ และวรรณรพี บานชื่นวิจิตร (2556) อัญรัตน์ เศวตประสาธน์ และกิตติพันธ์ คงสวัสดิ์เกียรติ (2555) เพ็ญพักตร์ คลังศรี และลิศรา เตชะเสริมสุขกูล (2553) และวงศ์วริศ อาริยวัฒน์ (2553)

ปัจจัยที่ไม่มีผลต่อราคาดัชนีกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ราคาน้ำมันดิบ (NYMEX) ไม่มีผลต่อราคาดัชนีกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร จากเหตุการณ์การสู้รบทางตะวันออกกลาง มีผลต่อปริมาณน้ำมันดิบของโลก จึงทำให้ราคาน้ำมันดิบโลกมีความผันผวน ส่งผลให้ราคาน้ำมันดิบไม่มีผลต่อราคาดัชนีกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร

ราคาทองคำในตลาดโลก (GOLD) ไม่มีผลต่อราคาดัชนีกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร เนื่องจากในช่วงที่ทำการศึกษาราคาทองคำในตลาดโลกมีความผันผวนอย่างมาก จึงทำให้ราคาทองไม่มีผลกระทบต่อราคาดัชนีกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร

อัตราแลกเปลี่ยนระหว่างเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ (EXR) ไม่มีผลต่อราคาดัชนีกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร เนื่องจากโดยทั่วไปเมื่ออัตราแลกเปลี่ยนในประเทศลดลง (ค่าเงินบาทแข็งค่าขึ้น) จะทำให้นักลงทุนมีแนวโน้มที่จะซื้อหลักทรัพย์ในประเทศสูงขึ้น นั่นคือ อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ และราคาดัชนีกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากรมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม แต่ในการศึกษานี้ไม่พบผลกระทบของอัตราแลกเปลี่ยนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อาจเป็นเพราะในช่วงเวลาที่ศึกษามีความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนอย่างมาก และมีการเข้าแทรกแซงเชิงนโยบายจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากประเทศไทยมีการใช้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนแบบลอยตัวที่มีการจัดการ

ดัชนีอุตสาหกรรมดาวโจนส์ (DJIA) ไม่มีผลต่อราคาดัชนีกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร เพราะในช่วงที่ศึกษาดัชนีอุตสาหกรรมดาวโจนส์มีความผันผวนมากมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลสูงถึง 336.0771 จุด ซึ่งอาจเกิดจากการที่ภาวะเศรษฐกิจของประเทศสหรัฐอเมริกายังคงอยู่ในภาวะฟื้นตัว ยังคงมีการขาดดุลการค้าและอัตราการว่างงานสูง จึงทำให้ดัชนีอุตสาหกรรมดาวโจนส์จึงไม่มีผลต่อราคาดัชนีกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร

ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นข้อมูลแบบรายวัน ทำให้ตัวแปรอิสระที่จะนำมาใช้ในการศึกษาจึงมีจำนวนจำกัด ประกอบกับช่วงเวลาการศึกษาครั้งนี้อยู่ในช่วงที่มีปัญหาการเมืองในประเทศไทย อาจทำให้อิทธิพลของตัวแปรอิสระที่ศึกษาที่มีต่อตัวแปรตามไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นสำหรับการศึกษาครั้งต่อไป หากมีการใช้ข้อมูลรายเดือน รายปีหรือแยกระยะเวลาในการศึกษาเป็นช่วงๆ จะทำให้เห็นและเปรียบเทียบถึงผลการศึกษาที่อาจเหมือนหรือแตกต่างจากการใช้ข้อมูลรายวันของการศึกษาครั้งนี้

บรรณานุกรม

ธันยาภัทร์ รุ่งเรืองพานิช. (2553). *ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงหลักทรัพย์ทองคำในประเทศไทย*. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร.

เพ็ญพักตร์ คลังศรี และ ลิศรา เตชะเสริมสุขกูล. (2553). *ปัจจัยที่มีผลต่อดัชนีราคาหลักทรัพย์หมวดวัสดุอุตสาหกรรมและเครื่องจักร*. การค้นคว้าอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.

วงศ์วริศ อาริยวัฒน์. (2553). *ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อราคาหลักทรัพย์กลุ่มสื่อและสิ่งพิมพ์*. การค้นคว้าอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.

สาธิรัตน์ ชื่นสมบัติ และ วรรณรพี บานชื่นวิจิตร. (2556). ปัจจัยที่มีผลต่อดัชนีราคาหุ้นกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง. *วารสารการเงิน การธนาคาร และการลงทุน*, *1(2),* 148 - 162.

อัญรัตน์ เศวตประสาธน์ และ กิตติพันธ์ คงสวัสดิ์เกียรติ. (2555). ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อดัชนีราคาหลักทรัพย์กลุ่มพลังงานในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. *วารสาร การเงิน การลงทุน การตลาด และการบริหารธุรกิจ, 2(4)*, 229-246.